

**ΜΑΘΗΜΑ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΚΑΣΤΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής (ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εξετάζει τα ζητήματα εσωτερικής ποιητικής σε κείμενα της ΑΕΛ. Αρχικά ορίζεται το περιεχόμενο του όρου και δηλώνονται οι διαφορετικές τροπές του, ανάλογα με το είδος του κειμένου. Ο στόχος του μαθήματος είναι να εμπεδώσει ο φοιτητής τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας με πεδίο άσκησης τον εντοπισμό των όψεων της εσωτερικής ποιητικής. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Καλλιεργεί την κριτική του ικανότητα και να κατανοεί τη μεθοδολογία προσέγγισης των αρχαίων κειμένων υπό το συγκεκριμένο πρίσμα.
- Με βάση τη φιλολογική ερμηνεία των κειμένων να συγκρίνει διάφορες όψεις της εσωτερικής ποιητικής ανάλογα με την ειδολογική κατάταξη του κειμένου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ:** Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία. Η βάση της έρευνας. Κανόνες εκπόνησης επιστημονικής εργασίας και κριτήρια αξιολόγησης. Διασάφηση του όρου εσωτερική ποιητική. Βασική βιβλιογραφία Στην εισαγωγή αφιερώνεται ένα μάθημα (**1^η εβδομάδα**).
- 2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:**
  - 1) Ομηρικά έπη: εξέταση των προοιμίων Ιλιάδας και Οδύσσειας / Ο ποιητής και τα είδωλά του (Ιλιάδα: Θάμυρις, Οδύσεια: Δημόδοκος, Φήμιος, Οδυσσεύς στους απόλογους/ εσωτερικές διηγήσεις). Τα θέματα που εξετάζονται αφορούν τα ζητήματα παραγωγής της ποίησης (έμπνευση-πηγή της έμπνευσης) (**2^η,3^η και 4^η εβδομάδα**)
  - 2) Ησιόδεια έπη, Θεογονία – Έργα και Ημέραι: εξέταση των προοιμίων (**5^η εβδομάδα**)
  - 3) Λυρική ποίηση: Πίνδαρος (Ολυμπιονίκος 3, 9, 10 και Πυθιονίκος 1) (**6^η και 7^η εβδομάδα**)
  - 4) Τραγική ποίηση: Αισχύλος Αγαμέμνων, Σοφοκλής Αίας, Ηλέκτρα και Ευριπίδης Βάκχαι (**8^η και 9^η εβδομάδα**)
  - 5) Κωμωδία: Αριστοφάνης Ειρήνη (**10^η και 11^η εβδομάδα**)
  - 6) Ελληνιστική Ποίηση: Καλλίμαχος-Θεόκριτος (**12^η και 13^η εβδομάδα**)
  - 7) Τελική συνάντηση: προβληματισμοί των φοιτητών και υποδείξεις για τη συγγραφή της εργασίας του εξαμήνου (**14^η εβδομάδα**).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

- Πρόσωπο με πρόσωπο
- Ασύγχρονη τηλεκπαίδευση μέσω του συστήματος ecourse.
- Σύγχρονη τηλεκπαίδευση μέσω της πλατφόρμας Microsoft Teams, όταν οι

	συνθήκες το απαιτούν.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	39
	Αυτόνομη μελέτη βασικών βιβλιογραφικών δεδομένων	72
	Συγγραφή τελικής εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250 (10ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Συγγραφή εργασίας με θέμα σχετικό με τη γενικότερη θεματική του μαθήματος. - Τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών αναλύονται με σαφήνεια, ακρίβεια και πληρότητα στους φοιτητές κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και οι εργασίες επιστρέφονται διορθωμένες και βαθμολογημένες.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Παππάς, Θ. Γ. (2002) *Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες*, Αθήνα.
- Πίκουλας, Γ.Α. (2006) *Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία και Αρχαιογνωσία*, Αθήνα εκδ. ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΑ.
- G. Lanata, *Poetica Pre-platonica: Testimonianze e Frammenti*, Firenze 1963
- Andrew Ford, *The Origins of Criticism: Literary Culture and Poetic Theory in Classical Greece*, Princeton U. Pr. 2002
- Grace Ledbetter, *Poetics before Plato: Interpretation & Authority in Early Greek Theories of Poetry*, Princeton U. Pr. 2003
- N. Fuhrmann, *Αρχαία Λογοτεχνική Θεωρία. Αριστοτέλης, Οράτιος, «Λογγίνος», μτφρ. Μ. Καίσαρ*, Αθήνα: Παπαδήμας 2007.
- St. Halliwell, *Between Ecstasy and Truth. Interpretations of Greek Poetics from Homer to Longinus*, Oxford Univ. Pr. 2011.
- W. J. Verdenius, "The Principles of Greek Literary Criticism" *Mn.* 36 (1983), 14-59.

- D. Guastini, *Prima dell'estetica. Poetica e filosofia nell'antichità*, Roma-Bari 2003
- W. Marg, *Homer über die Dichtung. Der Schild des Achilles*, Münster 1957 (21971, *Orbis Antiquus* 11)
- H. Maehler, *Die Auffassung des Dichterberufs im frühen Griechentum bis zur Zeit Pindars*, Göttingen 1963 (*Hypomnemata* 3)
- C. MacLeod, "Homer on Poetry and the Poetry of Homer" στο *Collected Essays*, ed. O. Taplin, Oxford 1983, 1-15.
- Δ. Ν. Μαρωνίτης, *Ομηρικά Μεγαθήματα. Πόλεμος-Ομιλία-Νόστος*, Αθήνα: Κέδρος 1999.
- Δ.Ν. Μαρωνίτης & Λ. Πόλκας, *Αρχαϊκή Επική Ποίηση*, Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ 2007
- Δ.Ν. Μαρωνίτης, *Επιλεγόμενα στην Ομηρική Οδύσσεια*, Αθήνα: Κέδρος 2005
- Simonetta Gradolini, *Canti e aedi nei poemi omerici*, Pisa 1996.
- Elizabeth Minchin, "The Poet appeals to his Muse: Homeric Invocations in the Context of Epic Performance", *CJ* 91 (1995), 25-33
- Benjamin Sammons, *The Art and Rhetoric of the Homeric Catalogue*, Oxford 2010.
- Carlo Brillante, *Il Cantore e la musa: Poesia e modelli culturali nella Grecia arcaica, Studi e testi di storia antica* 18, Pisa 2009
- Salvatore Lo Bue, *La Musa drogata. Saggio sulle origini della poetica*, Milano 2000.
- Α. Ρεγκάκος, *Το χαμόγελο του Αχιλλέα. Θέματα αφήγησης και ποιητικής στα ομηρικά έπη*, εκδ. ΠΑΤΑΚΗΣ
- F. Frontisi-Ducroux, *La cithare d'Achille Essai sur la poétique de l'Iliade*, Roma- ed. Dell'Atheneo 1986
- G. Lombardo, "Il genio del cantore. Poetica e retorica nella supplica di Femio (Hom. *Od.* XXII 344-53)", *Helikon* 35-38 (1995-1998) 3-54
- C. Segal, *Singers, Heroes and Gods in the Odyssey*, Ithaca – London 1994
- Ν.Π. Μπεζαντάκος & Χ.Κ. Τσαγγάλης (επιμ.) *Μουσάων ἀῆ-βιάεά. Ο Ησίοδος και η αρχαϊκή επική ποίηση*, εκδ. ΠΑΤΑΚΗ 2006
- R.V. Albis, *Poet and Audience in the Argonautica of Apollonius*, Lanham & London 1996
- Virginia Knight, *The Renewal of Epic. Responses to Homer in the Argonautica of Apollonius*, Brill-Leiden 1995.
- www.shc.ed.ac.uk/classics/undergraduate/greek/documents/Hellenistic.Handbook2009.pdf
- J.J. Claus & Martine Cuypers, *A Companion to Hellenistic Literature*, Wiley-Blackwell 2010
- M.P. Cuypers, "Apollonius of Rhodes" στο *Narrators, Narratees, & Narratives in Ancient Greek Literature. Studies in Ancient Greek Narrative*, vol. I, eds I. de Jong-R Nünlist & A. Bowie, Brill-Leiden 2004, σσ. 43-62
- Φλώρα Π. Μανακίδου – Κων/νος Σπανουδάκης (επιμ.) *Αλεξανδρινή Μούσα, Συνέχεια και νεωτερισμός στην Ελληνιστική ποίηση*, εκδ. Gutenberg Αθήνα 2008
- G.F. Gianotti, *Per una poetica pindarica*, Torino 1975.
- Λουκία Αθανασάκη, *Οι χορικές παραστάσεις και το κοινό τους στην αρχαϊκή και πρώιμη κλασική περίοδο*, ΠΕΚ Ηράκλειο 2009.
- Hilary Mackie, *Graceful Errors: Pindar & the Performance of Praise*, Ann Arbor, Univ. of Michigan Pr. 2003 (κεφ. 2 "The Muse: 'former poets' and the problem of the past", κεφ. 3 "Wishes and prayers for the future: the poet as prophet")
- P. Bing, *The Well-Read Muse. Present and Past in Callimachus and the Hellenistic Poets*, Göttingen 1988 (*Hypomn.* 90)
- M. Fantuzzi & R. Hunter, *Ο Ελικώνας και το Μουσείο. Η Ελληνιστική Ποίηση από την εποχή του Μ. Αλεξάνδρου έως την εποχή του Αυγούστου*, μτφρ. Δ. Κουκουζικά & Μ. Νούσια, Αθήνα 2005
- Ε. Σιστάκου, *Η άρνηση του έπους. Όψεις του τραγικού μύθου στην ελληνιστική*

ποίηση, Αθήνα 2005.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- L' Année Philologique (APh) www.annee-philologique.com/aph
- BMCR [Bryn Mawr Classical Review] [//ccat.sas.upenn.edu/bmcr](http://ccat.sas.upenn.edu/bmcr)
- Gnomon on line www.gnomon.ku-eichstaett.de/Gnomon/Gnomon.html